

Καλαμάτα '89

Η ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ

 infacoma 89

in vitro
SOLVENTE FREE, SINGE CYCLOSTYLIC BARRIER
in vitro **infacoma**

Από τις εργασίες επισκευής του κτηρίου

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Καλαμάτα '89

Πριν 4 χρόνια – το 1985 – πήραμε πάλι μέρος στην έκθεση αυτή. Τότε προσπαθήσαμε να δείξουμε πόσο στενά συνδέονται τα δομικά υλικά, οι κατασκευές και ο εξοπλισμός (που είναι το θεματικό αντικείμενο της έκθεσης αυτής) με την προσπάθεια σωστού σχεδιασμού - προγραμματισμού και αποκέντρωσης από έναν τυπικό επαρχιακό Δήμο της χώρας μας, όπως ο Δήμος Καλαμάτας.

Λες και η προσπάθεια αυτή τότε, το 1985, ήταν «προφητική».

Υστερα από ένα περίπου χρόνο έπληξαν την όμορφη πόλη μας οι μεγάλοι σεισμοί της 13ης και 15ης Σεπτεμβρίου του 1986. Και δεν είναι καθόλου υπερβολή να υποστηρίζουμε τώρα ότι αν η Καλαμάτα άντεξε το μεγάλο αυτό «σοκ» των σεισμών ήταν γιατί η πόλη είχε θωρακιστεί με ένα σύγχρονο και ανθρώπινο σχεδιασμό (Σχέδιο Πόλης).

Με βάση τον σχεδιασμό αυτό είχαν προωθηθεί όλα τα σοβαρά έργα της πόλης, καθώς και σημαντικές πολεοδομικές ρυθμίσεις (μείωση ορόφων, συντελεστών - αύξηση κοινοχρήστων κοινωνικών χώρων, πράσινου κ.ο.κ.) που μείωσαν αισθητά τις καταστροφικές συνέπειες, σε υλικές καταστροφές και ανθρώπινα θύματα και αποτέλεσαν το στέρεο υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίχθηκε – ιδιαίτερα τις πρώτες κρίσιμες μέρες μετά το σεισμό – και στηρίζεται η γιγαντιαία προσπάθεια ανασυγκρότησης της πόλης. Έτσι σε στιγμή κρίσιμη για μια πόλη – όπως οι μεγάλοι σεισμοί της Καλαμάτας – αποδείχθηκε περίτρανα πόσο τα δομικά υλικά, οι κατασκευές και ο εξοπλισμός συνδέονται άρρηκτα με τον σωστό σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την προσπάθεια τοπικής ανάπτυξης.

Στο φυλλάδιο αυτό θα προσπαθήσουμε τώρα με σύντομα κείμενα, φωτογραφίες και σχέδια να παρουσιάσουμε την προσπάθεια που γίνεται για την ανασυγκρότηση της πόλης μας μετά τους σεισμούς, χωρισμένη σε τρεις ενότητες:

Α' Αρχές πάνω στις οποίες στηρίζεται η όλη προσπάθεια ανασυγκρότησης.

Β' Διαδικασίες και χρονικές φάσεις της ανασυγκρότησης.

Γ' Στόχοι που έχουν τεθεί για την ανασυγκρότηση.

Ο δήμαρχος Καλαμάτας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ

Α΄ Αρχές πάνω στις οποίες στηρίζεται η προσπάθεια της ανασυγκρότησης της Καλαμάτας μετά τους σεισμούς

Η προσπάθεια της ανασυγκρότησης της Καλαμάτας μετά τους σεισμούς στηρίζεται σε 3 βασικές αρχές.

1. Η ανασυγκρότηση γίνεται με απόλυτο σεβασμό στον πρόσφατο σχεδιασμό της πόλης, το Σχέδιο της Πόλης, όπως αυτό αναπροσαρμόστηκε μετά τους σεισμούς.
2. Ιδιαίτερη προσπάθεια έγινε και γίνεται για την διατήρηση της φυσιογνωμίας της πόλης και τη διάσωση του σπουδαίου μνημειακού και παραδοσιακού της πλούτου.
3. Η πόλη ξαναχτίζεται με βάση τα συμπεράσματα ειδικών εδαφολογικών και γεωλογικών μελετών (μικροζωνικές μελέτες) που έγιναν με την φροντίδα του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ).

Το Γενικό Παλαιοδομικό σχέδιο της Καλαμάτας (μυθιστικό σχέδιο)

όπως αναπροσαρμόστηκε μετά τους σεισμούς του 1986.

Σχηματική δομή της πόλης

Ρυθμιστικό σχέδιο

Το ρυθμιστικό σχέδιο της πόλης είναι η «πιξίδα» που καθόρισε και συνεχίζει να καθορίζει τις στρατηγικές κινήσεις πάνω στην πόλη.

Είναι το «εργαλείο» για την νέα δομή της πόλης, την αναβάθμιση και ανάπτυξη των περιοχών αυθαιρέτων, την εξασφάλιση του απαραίτητου κοινωνικού εξοπλισμού (δρόμοι, πλατείες, σχολεία, παιδικοί σταθμοί κ.λπ.) για την ανάδειξη της πολιτιστικής φυσιογνωμίας και την υλοποίηση των στόχων ανάπτυξης της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Το σχέδιο αυτό μας δίνει σχηματικά τη δομή που θα έχει η Νέα Καλαμάτα, με βάση το νέο Ρυθμιστικό Σχέδιο.

Με δύο λόγια προβλέπει.

- Αναβάθμιση του κέντρου της πόλης με σειρά πολεοδομικών μέτρων, που προβλέπουν δημιουργία πεζοδρόμων, πράσινο (Δημ. Πάρκο) ενίσχυση λειτουργιών εμπορίου, διοίκησης, πολιτισμού κ.λπ.
- Δημιουργία 2 κέντρων γειτονιάς, στον Ανατολικό και Δυτικό Τομέα της πόλης, δηλαδή στην «καρδιά» των

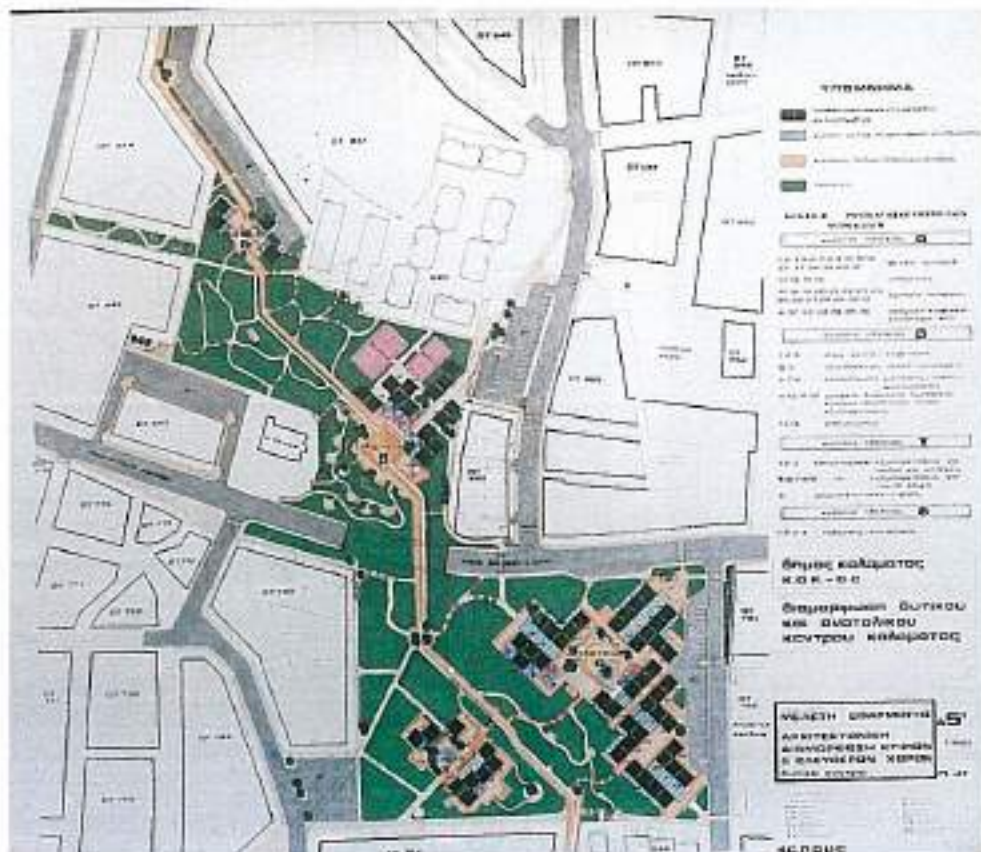
αυθαιρέτων με στόχο την αναβάθμιση των περιοχών αυτών και την παροχή στους κατοίκους τους των λειτουργιών που έχουν ανάγκη (οικονομικών, κοινωνικών, πολιτιστικών κ.λπ.).

- Σειρά έργων υποδομής στην περιοχή της Δυτικής Παραλίας, (με πιο σημαντικό απ' αυτά τη δημιουργία μιας νέας Μαρίνας) για να υπάρξει μια ισορροπία ανάμεσα στην ανατολική και δυτική παραλία.

- Νέο σύγχρονο κυκλοφοριακό δίκτυο οχημάτων και πεζών.

- Σειρά πολεοδομικών επεμβάσεων που δημιουργούν τις προϋποθέσεις ενός νέου σύγχρονου κοινωνικού εξοπλισμού (σχολεία, βρεφονηπιακοί σταθμοί, πλατείες κ.λπ.) καθώς και έργα που απελευθερώνουν την πόλη από ανεπιθύμητες χρήσεις και δημιουργούν τις προϋποθέσεις μιας σωστής οικονομικής ανάπτυξης (Βιοτεχνικό πάρκο, Βιομηχανική περιοχή, νέα βιομηχανικά σφαγεία κ.λπ.).

Στις επόμενες σελίδες παρατίθενται ενδεικτικά από τα παραπάνω έργα.

Το Δυτικό Κέντρο Γειτονιάς

Το Δυτικό Κέντρο, σε συνδυασμό με 2 προγράμματα κατοικιών του Α.Ο.Ε.Κ. (εργατικές κατοικίες) κατασκευάζεται σε διαμετρική θέση, σε σχέση με το Ανατολικό Κέντρο Γειτονιάς ανάμεσα σε 2 υποβαθμισμένες μέχρι πρότινος συνοικίες και σε χώρο που προέκυψε ως συνεισφορά σε γη των οικοπέδων του Α.Ο.Ε.Κ., τα οποία εντάχθηκαν πρόσφατα στο σχέδιο της πόλης.

Όλο το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- πρόγραμμα 500 διαμερισμάτων από την Εργατική Κατοικία
- πρόγραμμα 62 καταστημάτων για διάφορες χρήσεις
- πρόγραμμα Υγείας - Πρόνοιας, με βρεφονηπιακό σταθμό
- πρόγραμμα Πολιτισμού - Ψυχαγωγίας, με πολυλειτουργική αίθουσα - γήπεδο BASKET γήπεδο VOLLEY. Διαμόρφωση και πράσινο σε συνολική επιφάνεια 65 στρεμμάτων.

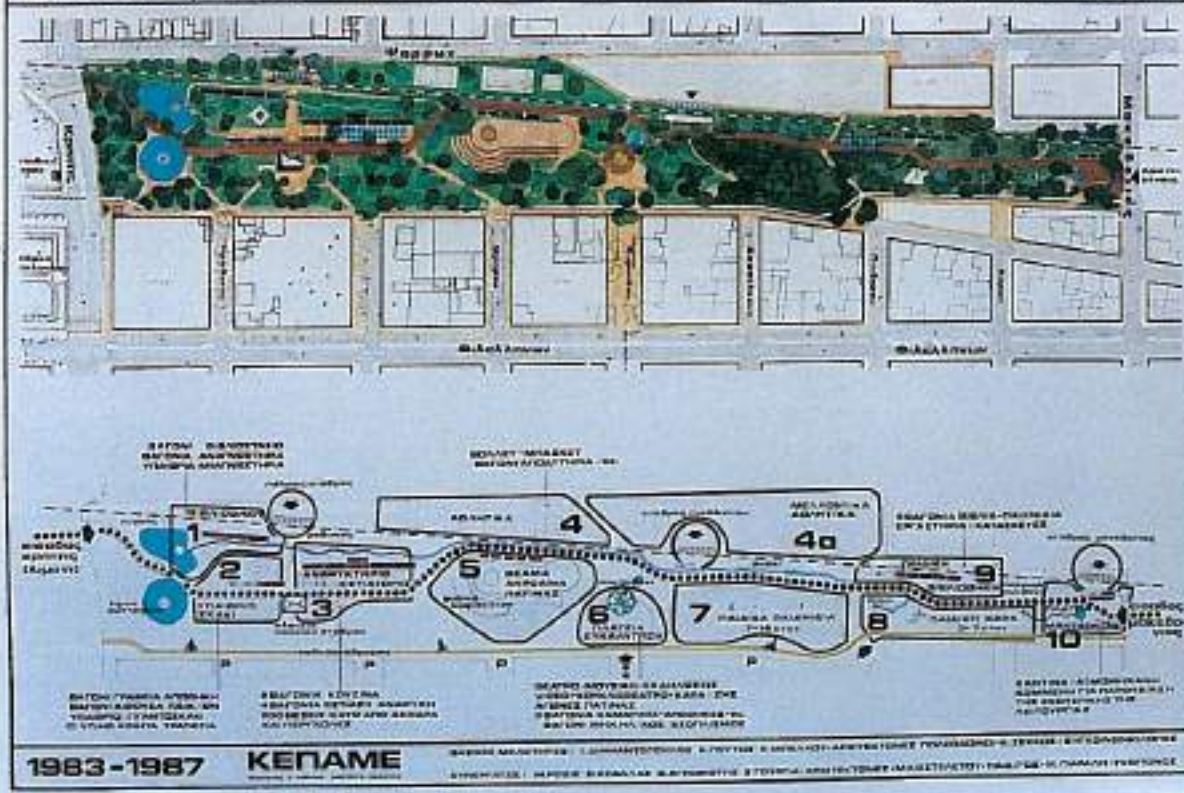
Το Ανατολικό Κέντρο Γειτονιάς

Το Ανατολικό Κέντρο, συνολικής εκτάσεως 140 στρεμμάτων περίπου, κατασκευάζεται στην «καρδιά» της πιο υποβαθμισμένης περιοχής της πόλης μας και στο χώρο του παλιού Στρατοπέδου της Καλαμάτας, που παραχωρήθηκε μετά τους σεισμούς από το δημόσιο στον δήμο (ενώ οι εγκαταστάσεις του Νέου Στρατοπέδου μεταφέρθηκαν στη νέα, σύμφωνα με το ρυθμιστικό, θέση του).

Το Κέντρο περιλαμβάνει:

- πρόγραμμα 150 κατοικιών από τον Δήμο Καλαμάτας
- πρόγραμμα 40 καταστημάτων
- πρόγραμμα Υγείας - Πρόνοιας με βρεφονηπιακό σταθμό
- πρόγραμμα Αθλητισμού - Ψυχαγωγίας με 1 σύγχρονο κλειστό αθλητικό κέντρο (TENTA) γήπεδο ποδοσφαίρου, δύο γήπεδα VOLLEY, BASKET, TENNIS κ.λπ.
- Διαμόρφωση και πράσινο σε μια συνολική επιφάνεια 120 στρεμμάτων.

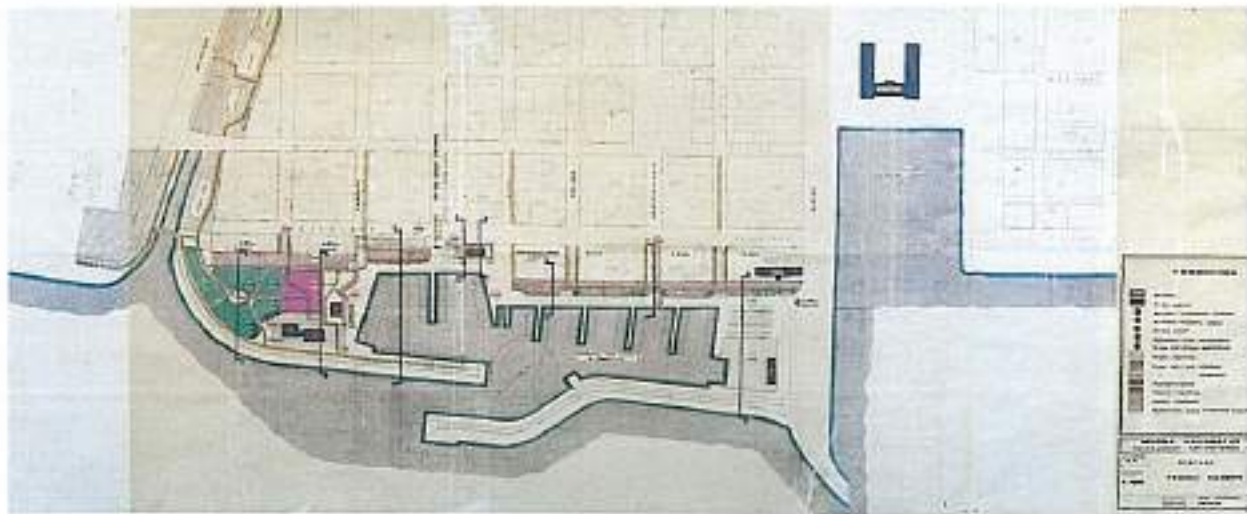
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ Ο.Σ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ

Δημοτικό Πάρκο ΟΣΕ Καλαμάτας

Το Δημοτικό Πάρκο, συνολικής έκτασης περίπου 64 στρεμμάτων, που κατασκευάστηκε στο κέντρο της πόλης, σε έκταση που παραχωρήθηκε από τον ΟΣΕ, στο μεγάλο μέρος του, και την ΑΤΕ αποτελεί πραγματικά τον πιο ουσιαστικό πνεύμονα του πυκνοδομημένου τμήματος της πόλης και, μαζί με τον κεντρικό άξονα πεζοδρόμων που προβλέπεται να κατασκευασθεί σύντομα, προσφέρει τη δυνατότητα ξεκούρασης και ψυχαγωγίας αλλά και άθλησης - παιγνιδιού κ.λπ., τόσο για τους μικρούς όσο και για τους μεγάλους.

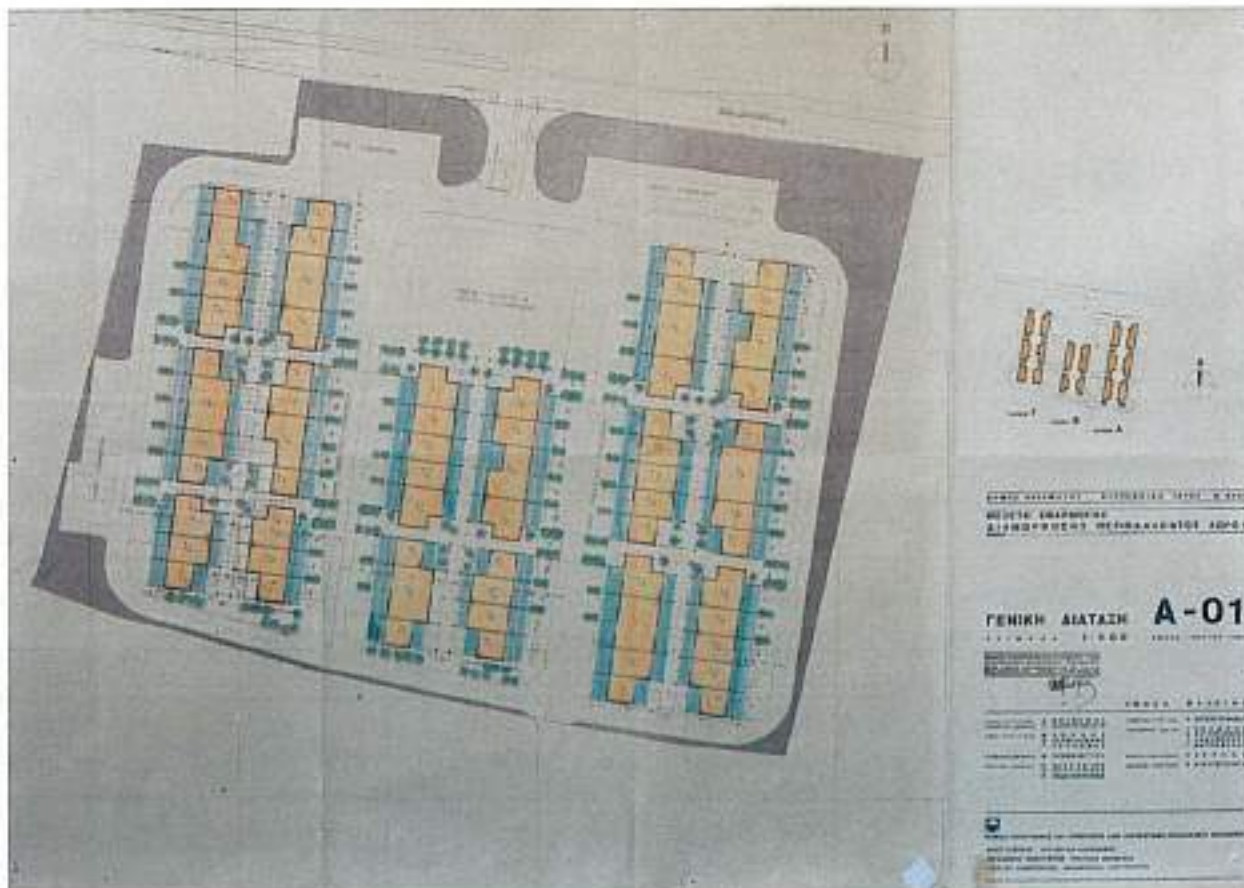
Η Δυτική Παραλία Καλαμάτας και οι επεμβάσεις αξιοποίησής της (Μαρίνα κ.λπ.)

Η κατασκευαζόμενη Μαρίνα της Καλαμάτας, ένα έργο καθαρά αναπτυξιακό στον τομέα του τουρισμού, έχει διπλό στόχο: να αναβαθμίσει την πραγματικά υποβαθμισμένη περιοχή της Δυτικής Παραλίας και να αποτελέσει την υποδομή της τουριστικής ανάπτυξης της Νότιας Πελοποννήσου.

Διαθέτει 250 θέσεις σκαφών αναψυχής διαφόρων μεγεθών, μονάδα επισκευών (καρνάγιο), πλήρεις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης σκαφών (φως, νερό, τηλέφωνο, καύσιμα κ.λπ.) καθώς και MINI MARKET, καταστήματα ειδών ψαρικής, αναψυκτήριο κ.λπ. Το έργο εκτελείται με προγραμματική σύμβαση με τον ΕΟΤ.

Οι μελέτες του κυκλοφοριακού συστήματος της πόλης

Βιοτεχνικό Πάρκο

Το Βιοτεχνικό Πάρκο, συνολικής έκτασης 53 στρεμμάτων, φιλοδοξεί να στεγάσει τους σεισμόπληκτους βιοτέχνες της, πάλης αλλά και τυχόν νέες βιοτεχνικές δραστηριότητες.

Συγκεκριμένα διαθέτει 64 βιοτεχνικές μονάδες, συνολικής ωφέλιμης επιφάνειας 8.500 μ², κάτω από εστεγασμένο χώρο περίπου 12.000 μ².

Επίσης θα διαθέτει κέντρο εξυπηρέτησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της περιοχής και πρότυπα πειραματικά εργαστήρια του ΕΟΜΜΕΧ.

Το έργο εκτελείται μέσα από Προγραμματική Σύμβαση με τον ΕΟΜΜΕΧ.

Μνημεία: Προτάσεις ανάδειξης

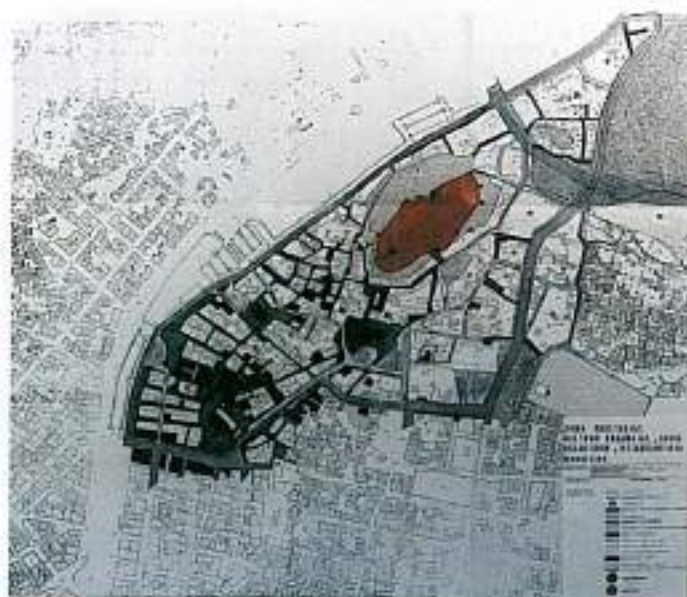
Για την ανάδειξη των μνημείων της περιοχής και την διατήρηση του χαρακτήρα της παλιάς πόλης υιοθετήθηκαν οι εξής προτάσεις:

1. Διατήρηση του Πολεοδομικού ιστού και της υφισταμένης χάραξης των δρόμων.
2. Εξασφάλιση χαμηλών υψών στις οικοδομές.
3. Υποστήριξη των παλαιών χρήσεων.
  - α. Εμπορικό κέντρο γύρω από την πλατεία 23ης Μαρτίου.
  - β. Κατοικία στην υπόλοιπη περιοχή.
4. Ενταξη των μνημείων σε σύστημα πεζοδρόμων.
5. Διευθέτηση της κυκλοφορίας.
  - α. του κύριου άγκυρο κυκλοφορίας στους συλλεκτηρίους περιφερειακούς δρόμους.
  - β. διευκόλυνση της προσέγγισης σπιτιών και μνημείων με άξονες τοπικής κυκλοφορίας.
6. Κυκλοφοριακή ρύθμιση Εμπορικού Κέντρου.
7. Εντοπισμός διατιθεμένων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων.
8. Διατήρηση και εμπλουτισμός πρασίνου της περιοχής.

(Στοιχεία από την Εισηγητική έκθεση του κλιμακίου του ΥΠ. Πολιτισμού στην Καλαμάτα).

Χάρτης χαρακτηρισμού επεμβάσεων κτιρίων ζώνης προστασίας Κάστρου Καλαμάτας.

Πρόταση επεμβάσεων για την προστασία της περιοχής γύρω από το Κάστρο Καλαμάτας.

ΣΟΥΜΠΟΥΛΕΙΟ
Ιδιοκτησία
Δήμου
Καλαμάτας
Καίσαρη
και
Αναγνώστρα

Το Δημοτικό Ωδείο Καλαμάτας μετά την επισκευή του.

Ένα μέλλον για το παρελθόν

*Η ανάγκη διατήρησης της ιστορικής μνήμης στις πόλεις μας είναι σήμερα επιτακτική. Οι γρήγοροι ρυθμοί ανάπτυξης κινδυνεύουν να εξαφανίσουν κάθε ίχνος από το παρελθόν. Έτσι και στην Καλαμάτα η βίαιη επέμβαση του Εγκέλαδου συμπληρώνεται από την βιαιότητα του ανθρώπου. Δεν ήταν εύκολο να περιορισθούν τα 350 αξιόλογα κτήρια της αρχικής καταγραφής στα 99 που τελικά κηρύχθηκαν από το ΥΠΠΟ ως διατηρητέα και 50 από το ΥΠΕΧΩΔΕ. Κριτήρια της τελικής επιλογής ήταν η ιστορική και αρχιτεκτονική αξία των κτηρίων καθώς και η σημασία τους για την πόλη της Καλαμάτας. Γιατί τα κτήρια αυτά ανήκουν στην πόλη και στους κατοίκους της, εξασφαλίζοντάς τους ένα ανθρώπινο και φιλικό περιβάλλον διαβίωσης, που έχοντας τις ρίζες του στο παρελθόν, ατενίζει το μέλλον.
Δεν υπάρχει μέλλον χωρίς παρελθόν*

Διατηρητέο κτήριο - Αριστοτέλους 82 και Σαράφη 7, Ιδιοκτησία Α. Νικολάπουλου

Ο ιστορικός ναός των Αγίων Αποστόλων της Καλομάτας, μετά την καταστροφή

Αποψη των επισκευών του Μητροπολιτικού Ναού της Υπαπαντής του Σιπήρος, στην Καλαμάτα

Κτήριο Κυβέλου: Δημοτική Σχολή Κινηματογράφου

Το κτήριο της Κινηματογραφικής Λέσχης Καλαμάτας

Κτήριο Κοτταρόπουλου: Δημοτική Σχολή Εικαστικών

*Το
Δημαρχείο
Καλαμάτας
πριν από
τους σεισμούς*

Φωτογραφίες από τις καταστροφές των σε

σμών του Σεπτέμβρη 1986 στην Καλαμάτα

Ενέργειες του ΟΑΣΠ στη σεισμόπληκτη περιοχή της Μεσσηνίας

Αμέσως μετά το σεισμό της 13ης Σεπτεμβρίου 1986 ο ΟΑΣΠ κινητοποιείται άμεσα και συμμετέχει στην ομάδα διάσωσης, σε συνεργασία με την πυροσβεστική και το ΕΚΑΒ, με αποτέλεσμα την ανύψωση από ερείπια οικοδομών της Καλαμάτας 21 ατόμων, που είχαν εγκλωβισθεί σ' αυτά.

Με τη βοήθεια του ΟΑΣΠ συγκροτούνται από το ΥΠΕΧΩΔΕ και τον Δήμο της Καλαμάτας συνεργεία μηχανικών για τον πρωτοβάθμιο έλεγχο των κατασκευών και επιλέγονται οι χώροι καταυλισμών και οι ανάγκες υποδομής τους.

Με την υποστήριξη του ΟΑΣΠ έγινε μετάδοση οδηγιών, προστάσις και σωστής συμπεριφοράς, χρήσιμων πληροφοριών και κάλυψη συνολικά των αναγκών επικοινωνίας.

Με ευθύνη του ΟΑΣΠ συντάχθηκε και τέθηκε σε ισχύ, με αποφάσεις του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, το θεσμικό πλαίσιο αποκατάστασης βλαβών των κτηρίων της Καλαμάτας, που περιλαμβάνει τις ελάχιστες απαιτήσεις για την σύνταξη των μελετών αποκατάστασης. Τη διαδικασία έκδοσης αδειών επισκευής κτηρίων και τα τιμολογία εφαρμογής για τις εργασίες επισκευής βλαβών σε κτίρια. Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο εξειδικεύθηκε, με σεμινάρια που οργάνωσε στην Καλαμάτα ο ΟΑΣΠ σε συνεργασία με το ΤΕΕ.

Ο ΟΑΣΠ ανάθεσε σε όλους τους αρμόδιους φορείς, μετά τους σεισμούς της Καλαμάτας, την εκπόνηση της μικροζωνικής μελέτης της Καλαμάτας, για να διασφαλισθεί η κατά τον ασφαλέστερο τρόπο ανοικοδόμηση της πόλης.

Τα συμπεράσματα της μικροζωνικής μελέτης της Καλαμάτας αξιολογήθηκαν από τον ΟΑΣΠ και υποβλήθηκαν προτάσεις προς το ΥΠΕΧΩΔΕ, βάσει των οποίων ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ υπέγραψε σχετικές αποφάσεις για τροποποίηση και συμπλήρωση του αντισεισμικού κανονισμού που αφορά στην παραπάνω περιοχή.

Με ενημέρωση του ΟΑΣΠ συμπεριλήφθησαν: απόφαση της επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την «θέσπιση στην περιοχή της Καλαμάτας, μιας προπαρασκευασμένης δράσης για την εφαρμογή των ΜΟΠ και για την χορήγηση συνδρομής, στις επιμέρους ενέργειες που περιλαμβάνει η δράση αυτή». Η μικροζωνική μελέτη Καλαμάτας, και η εγκατάσταση σεισμολογικών δικτύων - μελέτες με προϋπολογισμό 282.560 ECU και 777.040 ECU αντίστοιχα και χρηματοδοτική συνδρομή της κοινότητας, σε ποσοστό 70% της συνολικής δαπάνης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΜΠΟΚΟΣ
Διευθυντής ΟΑΣΠ

Β' Διαδικασίες και χρονικές φάσεις της ανασυγκρότησης της Καλαμάτας μετά τους σεισμούς

Η όλη προσπάθεια της ανασυγκρότησης χωρίστηκε σε 3 φάσεις:

1. Περίοδος σκηνών - α' φάση
2. Περίοδος λυομένων οικίσκων - β' φάση
3. Οριστική ανασυγκρότηση - γ' φάση

Από τις πρώτες κιόλας ώρες μετά τον σεισμό, τα συνεργεία τόσο του Δήμου όσο και της ΔΕΥΑΚ μαζί βεβαίως και με τους απλούς πολίτες, το στρατό, τους προσκόπους κ.λπ. ανέλαβαν το έργο της εγκατάστασης του πληθυσμού στις σκηνές και την κατασκευή όλων των απαραίτητων έργων υποστήριξης της ζωής στους καταυλισμούς, όπως ύδρευση W.C, αποχέτευση κ.λπ. Έτσι εγκαταστάθηκαν συνολικά 10.000 περίπου σκηνές στις οποίες στεγάστηκαν όλος ο πληθυσμός, καθώς όλες οι υπηρεσίες της σεισμόπληκτης πόλης (Διοίκηση, σχολεία, ιατρεία, καταστήματα κ.λπ).

Το πρόγραμμα αυτό ολοκληρώθηκε μέσα σε 3-4 εβδομάδες.

Ακολούθησε σταδιακή μετακίνηση των κατοίκων από τις σκηνές σε λυόμενους οικίσκους, που ολοκληρώθηκε τελικά ένα χρόνο μετά τους σεισμούς.

Καταυλισμός σκηνών στο Δημοτικό Πάρκο.

Σκηνές του Ερυθρού Σταυρού που χρησιμοποιήθηκαν τις πρώτες μέρες σαν σχολικές αίθουσες.

Στρατιωτικές σκηνές που στέγασαν τις υπηρεσίες του δήμου για αρκετούς μήνες.

Κατουλιακός σκηνών και πρόχειρες κοινόχρηστες εγκαταστάσεις στον περίβολο του Διοικητηρίου.

Συγκρότημα λυομένων καταστημάτων στο εμπορικό κέντρο της πόλης.

Βραχυπρόθεσμο πρόγραμμα ανασυγκρότησης

Η βραχυπρόθεσμη φάση της ανασυγκρότησης της Καλαμάτας ήταν ένα πρόγραμμα που εφαρμόστηκε σε τέτοια κλίμακα για πρώτη φορά στην πατρίδα μας.

Πρόκειται για ένα οργανωμένο πρόγραμμα εγκατάστασης λυόμενων μαζί με τα απαραίτητα έργα υποδομής τους (ύδρευση, αποχέτευση, ηλεκτροφωτισμό, οδοποιία και διαμόρφωση χώρων) που περιλαμβάνει:

- 22 καταυλισμούς με συνολικά 3.000 περίπου λυόμενες κατοικίες.
- 4 συγκροτήματα με συνολικά 280 λυόμενα καταστήματα.
- 10 συγκροτήματα με συνολικά 200 περίπου λυόμενες αίθουσες σχολείων, νηπιαγωγείων, παιδικών σταθμών κ.λπ.
- λυόμενες αίθουσες για κοινωνικές δραστηριότητες αλλά και για στέγαση πολιτιστικών και άλλων δραστηριοτήτων (σχολή χορού, ωδεία, πρόσκοποι, ΚΑΠΗ, φροντιστήρια κ.λπ.).

Το πρόγραμμα αυτό εκτελέστηκε σε διάστημα ενός έτους.

Ήδη έχει αρχίσει η σταδιακή μεταφορά των κατοίκων αλλά και των υπηρεσιών σε μόνιμες πια κατασκευές.

Ο στόχος είναι να ολοκληρωθεί η πλήρης μετακίνηση του πληθυσμού μέχρι τέλους 1989. Σ' αυτό θα βοηθήσει αποφασιστικά και το πρόσφατο κυβερνητικό μέτρο για την επιδότηση του ενοικίου» με 15.000 δρχ. ανά οικογένεια, για όσους παραδώσουν το λυόμενό τους.

Τα λυόμενα αυτά θα συγκεντρωθούν μετά την παράδοσή τους από τον ΟΑΣΠ και θα είναι σε ετοιμότητα προκειμένου να αντιμετωπισθεί μια νέα φυσική καταστροφή στην πατρίδα μας.

Ήδη 400 περίπου λυόμενα έχουν μεταφερθεί στην σεισμόπληκτη περιοχή της Ηλείας.

Συγκρότημα λυομένων αδουσών σχολείων.

Καταυλισμός λυομένων κατοικιών.

Πρόγραμμα οριστικής ανασυγκρότησης

Η οριστική ανασυγκρότηση της Καλαμάτας εκφράζεται μέσα από ένα 5ετές πρόγραμμα ανάπτυξης, που δεν περιορίζεται μόνο στην αποκατάσταση των ζημιών του οικιστικού πλούτου της περιοχής (επισκευές - ανακατασκευές) αλλά σκοπεύει και στην ανάπτυξη της περιοχής, με σειρά έργων οικονομικής κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης.

Ενδεικτικά έργα του προγράμματος αυτού που θα αλλάξουν την ζωή στην περιοχή μας είναι:

- Τα δύο κέντρα γειτονιάς του Δήμου Καλαμάτας
- Η αποχέτευση της Καλαμάτας
- Το Βιοτεχνικό Πάρκο
- Η κατασκευή της Μαρίνας
- Το πρόγραμμα του ΟΣΚ
- Εργατικές κατοικίες
- Το νέο νοσοκομείο
- Ο αεροσταθμός
- Το Δικαστικό Μέγαρο Καλαμάτας

Το Βιοτεχνικό Πάρκο Καλαμάτας

Αποψη από τα έργα διαμόρφωσης του Δυτικού Κέντρου Γεγονιάς.

Αποψη από τα έργα κατασκευής της Μαρίνας Καλαμάτας.

Γ' Στόχοι της ανασυγκρότησης της Καλαμάτας μετά τους σεισμούς

Μέχρι τώρα οι προσπάθειες που έχουν γίνει στην πατρίδα μας για ανασυγκρότηση μιας περιοχής, ύστερα από μια φυσική καταστροφή είχαν σαν μοναδικό στόχο να διορθωθούν οι ζημιές που είχαν γίνει.

Στην περίπτωση της Καλαμάτας οι στόχοι είναι δύο.

1. Ανασυγκρότηση του οικιστικού πλούτου της πόλης.
2. Μέτρα για την ανάπτυξη της Καλαμάτας, της ευρύτερης σεισμόπληκτης περιοχής και ολόκληρου του Νομού Μεσσηνίας.

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

1. ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ (Επισκευές - Ανακατασκευές) ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (Μέχρι 21/1/89)

157 Αριθμός διατηρητέων που έχουν κηρυχθεί από το υπουργείο Πολιτισμού (107) και ΥΠΕΧΩΔΕ (50).	45 Κατεδαριστά για ολική κατεδάφιση.	2 Για αυτά έχουν βγει ό- δεις από την παλαιοδμία.		Ο ΤΑΣ και το ΥΠΠΟ έχουν συμφωνήσει να γίνει μόνο μερική κατεδάφιση των χαρακτηρισμένων ως ολικές διατηρητέα, ώστε να σωθεί η αυθεντικότητα του χαρακτήρα των κτηρίων. Οι κατεδαφίσεις δεν άρχισαν ακόμα.		
		43 Αυτά δεν έχουν έκδοση ό- δεις.				
	112 Επισκευαστά	24 Εγκρίσεις από ΥΠΠΟ, για ε- πισκευή.	13 Ιδιωτικά	6 Εκκρεμών στον ΤΑΣ για έγκριση.	Εχουν αρχίσει να επισκευάζονται όλα αυτά τα κτίρια.	
				7 Εχουν εκδοθεί από ΤΑΣ για ε- πισκευή.		
		11 Δημόσια	3 Εχουν τελειώσει οι επισκευές.			
			8 Επισκευάζονται τώρα.			

2. ΛΟΙΠΑ ΚΤΙΡΙΑ (Μέχρι 21/1/89)

Α. Επισκευές

Εγκεκριμένες 4311	Αιτήσεις 3.037 64 1.190 4.311	Προϊόν. 4,1 δισ. 41,6 εκατ. 661 εκατ. 4,8 δισ.	Περιοχή Καλαμάτα Μεσσήνη Υπαίθριος Σεισμόπληκτη περιοχή	Είναι ο αριθμός των Αδων που έχουν έ- γκριθεί.
Σύνολο Αιτήσεων 5019				
Εκκρεμότητες 706		85 Σε εκκρεμότητα, που κατά 99% θα ε- γκριθούν. 613 Εχουν απορριφθεί (εκπρόθεσμος, οι- κιστικής υπανάγκρηση, μη εκπλήρωση προϋποθέσεων).		

B. Ανακατασκευές (Μέχρι 21/1/89)

Α' Στάδιο		Παρατηρήσεις			
Βεβαίωση καθαρισμού δανείων: 2.500	Αρ. Βεβαίωσεων 1.630 165 705 <hr/> 2.500	Προϊπολ. 5,6 δισ. 496 εκ. 1,8 δισ. <hr/> 7,9 δισ.	Περιοχή Καλαμ. Μεσα. Υπαθ.	Είναι ο αριθμός των βεβαίωσεων ότι πράγματι δικαιούνται δανείου. Προσδιορίζεται και το ύψος του δανείου σ' αυτή τη βεβαίωση.	
Σύνολο αιτήσεων 4.057	Εκκρεμότητες: 1.537	Α' τύπου 775	560 60 155	Καλαμ. Μεσα. Υπαθ.	Αριθμός αιτήσεων που εκκρεμούν διότι βρίσκονται στο στάδιο της αυταψίας και για τις οποίες προβλέπεται ότι θα εκδοθούν τελικά βεβαίωσεις καθ. δανείου
		Β' τύπου:	762	Καλαμ. Μεσα. Υπαθ.	Αιτήσεις που έχουν απενήσει και ίσως έχουν πολλές από αυτές ακυρωθεί είτε λόγω αντικειμένου πρόθεσης του αιτούντος είτε λόγω αδυναμίας του αιτούντος να προσκομίσει τα δικαιολογητικά ή λόγω του ότι δεν δικαιούται δάνειο.
Β' Στάδιο					
Βεβαίωση καθαρισμού δανείων: 2.500	Εχουν υποβληθεί στην Πολυκομοία για έγκριση της όδους ανακατασκευής: 1.502			1.010 Αριθμ. οδών που έχουν δοθεί από την Πολυκομοία για να υποβληθούν στον Τ.Α.Σ.	
	Δεν έχουν ακόμα υποβληθεί στην Πολ. 995			492 Εκκρεμούν για διαφ. λόγους (Προβλήματα στα στατικά - αρχιτεκτονικά - Εφορία κ.λπ.) Βρίσκονται στα χέρια των δικών.	
Γ' Στάδιο					
Από τις 1.010 οδούς που εκδόθηκαν από την Πολυκομοία για υποβολή στον ΤΑΣ έχουν εγκριθεί όλες: 1.010. Από αυτές οι 40 αφορούν αυτοατέγηση. Προϊπολογ. 127 εκατ. δρχ. Δηλ. οι ενδιαφερόμενοι πήραν έτοιμο διαμέρισμα και δεν όκοναν ανακατασκευή.	Αριθμ. 572 53 385	Προϊπολ. 2,2 δισ. 225 εκ. 1,1 εκ. <hr/> 3,5 δισ.	Περιοχή Καλαμ. Μεσα. Υπαθ.	για εκταμίευση	

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Α. ΕΘΝΙΚΟ 5ΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Πρόγραμμα Ανασυγκρότησης Νομού Μεσσηνίας

(Ποσό σε εκατ. δραχ.)

Όνομασία Έργου	Φορέας/Πηγή Χρηματοδότησης	Φορέας Υλοποίησης	Εκτιμ. Πρωτ.	Κατανομή Δοσικών					Υπό-Λοιπέ.
				Μέχρι 31.5.88	1.6-31.12 1988	1989	1990	1991	
Κατοικία			41.400	5.764	3.868	6.360	5.613	3.917	15.678
Διατόν Κρατική Αρωγή	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	7.000	946	1.982	2.500	1.500	172	—
Τόκοι Δανείων	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	25.000	22	400	1.000	1.200	1.500	15.678
Γενικές Λειτουργικές Δαπάνες	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	500	30	150	150	100	70	—
Προσωρινή Στέγαση	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΗΜΟΣ	4.500	3.823	267	210	190	50	—
Κατεδαφίσεις	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΔΗΜΟΣ	400	296	104	—	—	—	—
Μεταφορά Στρατοπέδου	ΥΠΕΘΑ/ΠΔΕ	ΥΠΕΘΑ	1.350	37	500	500	313	—	—
Διατηρητέα Κτήρια (μελέτες, αγορά κτ.)	ΥΠΠΟ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΥΠΠΟ/ΔΗΜΟΣ	600	—	90	200	200	110	—
Διατηρητέα Στρατοπέδου	ΥΠΕΠΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	250	—	—	100	150	—	—
Οικιστικό Πρόγραμμα ΟΕΚ (500 κατοικίες)	ΟΕΚ/Πρόγρ. ΟΕΚ	ΟΕΚ	4.500	610	275	1.200	1.200	1.215	—
Οικιστικό Πρόγραμμα Δήμου (300 κατοικίες)	ΔΗΜΟΣ/Πρόγρ. ΔΗΜΟΥ	ΔΗΜΟΣ	2.300	—	200	500	800	800	—
Πολυεδαφικές Ρυθμίσεις			4.900	240	640	1.050	1.500	1.470	—
Απαλλοτρίωση, ρευστοποίηση κλπ στο υφιστάμενο πολυεδαφικό σχέδιο	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	650	—	400	250	—	—	—
Διανομές βασικών δρόμων (+Αρτάμβος)	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	1.000	220	180	300	300	—	—
Κάλυψη Νέδοντα, Αναπλ. Κεντρικού Τομέα και Ιστορικού Κέντρου	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	1.000	20	60	150	400	370	—
Διαμόρφωση παραλιακής ζώνης (3 χλμ.)	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	250	—	—	50	100	100	—
Έργα υποδομής επέκτασης σχεδίου	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ/ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	2.000	—	—	300	700	1.000	—
Δημόσια Κτήρια			3.165	129,5	421,5	783	680	671	500
Δικαστικό Μέγαρο	ΤΑΧΔΙΚ/ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΤΑΧΔΙΚ	1.100	44	135	250	300	371	—
Λοιπά Διατηρητέα (Νασι, Μουσεία κλπ)	ΥΠΠΟ/ΠΔΕ	ΥΠΠΟ	1.500	—	100	300	300	350	500
Διοικητήριο	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	300	67	100	133	—	—	—
Δημαρχείο, ΚΑΚ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	155	—	55	100	—	—	—
Τελωνείο, Λιμεναρχείο	ΥΕΝ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	50	18,5	31,5	—	—	—	—

Όνομασία Έργου	Φορέας/Πηγή Χρηματοδότησης	Φορέας Υλοποίησης	Εκτιμ. Πρωτ.	Κατανομή Δαπανών					Υπό-λοιπό.
				Μέχρι 31.5.88	1.6-31.12 1988	1989	1990	1991	
Υγεία - Πρόνοια			8.000	22	201	1.027	1.570	2.269	3.000
Νέο Νοσηλείο (κτιριακό+ιατρικός εξοπλ.)	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ/Διευρ.εξ.	ΥΠΥΓΠΚΑ	6.000	—	—	500	1.000	1.500	3.000
Επέκταση Νοσοκομείου Κυπαρισσίας	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ	ΥΠΥΓΠΚΑ	300	—	—	80	100	120	—
Επισκευή υφιστάμενου Νοσοκομείου	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	100	21,5	78,5	—	—	—	—
Κτιρ. Περιθ. ανάστων, Φιλιατρών	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ	ΥΠΥΓΠΚΑ	900	—	30	200	300	370	—
5 Περιθ. Ιατρεία & Κ.Υ. Πύλου	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	230 (370)	0,5	92,5	137	—	—	—
6 Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ	ΥΠΥΓΠΚΑ	500	—	—	100	150	250	—
Περιθ. Ιατρεία Ανατ. Πύλης	ΥΠΥΓΠΚΑ/ΠΔΕ	ΥΠΥΓΠΚΑ	50	—	—	10	20	20	—
Εκπαίδευση			4.530	337	806	1.425	1.130	390	440
Αποπεράτωση ΤΕΙ (Κυκλ. κόμβος, δάβωση λυμμάτων)	ΥΠΕΠΘ/ΠΔΕ	ΥΠΕΠΘ	180	—	—	70	80	30	—
Φοιτητική Εστία (300 φοιτητών)	ΥΠΕΠΘ/ΠΔΕ	ΥΠΕΠΘ	500	—	—	50	100	200	150
Επισκευές-Αναβάσεις Σχολ. Καλαμάτας	ΟΣΚ/ΠΔΕ	ΟΣΚ	2.150	202	658	730	500	60	—
Απαλλοτριώσεις Νέων Σχολικών Κτιρίων	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΔΗΜΟΣ	800	—	—	400	400	—	—
Σχολεία Μεσσήνης, Αρφαρών	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	450	—	—	10	50	100	290
Λοιπά Νομαρχιακά	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	450	135	150	165	—	—	—
Γεωργία			4.680	366	619	1.668	1.121	636	270
Αρδευτικά Έργα (θ)	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	2.120	218	188	600	520	480	134
Αρδευτικά Έργα (Νομαρχιακά)	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	500	23	100	207	170	—	—
Πυρηνολαύρευση Κυπαρισσίας	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	100 (500)	—	20	40	40	—	—
Ερευν. Κέντρο Γεωργ. Βιοτεχνολογίας	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	350	—	35	100	100	80	35
Οινοποιεία Α.Σ. ΝΕΣΤΟΡ	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	170 (850)	—	—	80	90	—	—
Ιδρ. Συσκευασίας Πατάτας	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	255	—	81	174	—	—	—
Δοσικά Έργα / Μελέτες	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	480	91	51	76	82	88	92
ΚΕΓΕ / Σπίτι Αγρότη (Μελέτη, Κατασκευή)	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	170	10	30	130	—	—	—
Ιχθυογεν. Σταθμός Γιάλοβας	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	400	—	80	220	100	—	—
Λοιπά	ΥΠΓΕ/ΠΔΕ	ΥΠΓΕ	135	24	34	41	10	—	—
Βιομηχανία - Ενέργεια			2.750	613	750	810	380	150	47
ΒΙΠΕ Μεσσηνιάδ. Σπερχαγιάς	ΕΤΒΑ	ΕΤΒΑ	1.000	173	30	250	350	150	47
(1.100+200 στρ.)			530	280	90	130	30	—	—
ΒΙΠΑ Καλαμάτας (58+55 στρ.)	ΔΗΜΟΣ/ΥΠΕΧΩΔΕ/ Δάνεια/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	1.100	100	600	400	—	—	—
Γεωργικός Εξηλεκτισμός	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	120	60	30	30	—	—	—
Τουριστικά			1.660	141	285	534	260	200	250
Μορίνα Καλαμάτας, Κτήρια	ΕΟΤ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	480	115	165	200	—	—	—
Μορίνα Πύλου	ΕΟΤ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	500	—	—	100	200	200	—
Αξιοποίηση Πηγών Βραχμονερίου	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	100 (800)	6	50	44	—	—	—
Τουριστική Ανάπτυξη Πεταλιδίου	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	130	20	20	90	—	—	—
Αναστήλωση Αρχαίας Μεσσήνης στο Μαυρομάτι Θύλης	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	250	—	—	—	—	—	250
Αγορά / Επισκευή 2 Ξενοδοχείων	ΕΟΤ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	200	—	50	100	50	—	—

Όνομασία Έργου	Φορέας(Πηγή Χρηματοδότησης)	Φορέας Υλοποίησης	Εκτιμ. Προβλ.	Κατανομή Δαπανών					Υπόλοιπο.
				Μέχρι 31.5.88	1.6.31.12 1988	1989	1990	1991	
Μεταφορές - Επικοινωνίες			29.950	326	604	1.300	1.550	2.320	23.850
Αυτοκινητόδρομος Μεγαλόπολης - Καλαμάτας (48,5 χλμ.)	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	8.000	—	—	150	400	500	6.950
Νέο Λιμάνι Καλαμάτας	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	3.000	—	—	—	—	—	3.000
Ε.Ο. Κυπαρισσίας - Πύλου - Καλαμάτας									
Ιθυιατρά - Πύλος - Μεθώνη και Χανδρινός - Πύλος	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	8.000	—	—	—	—	400	7.600
Νέα Είσοδος Καλαμάτας	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	1.000	—	150	300	300	250	—
Περιφ. Οδικός Δακτύλιος Νομού	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	1.500	76	154	350	450	470	—
Επ. Ο. Καλαμάτας - Αρεόπολης									
Τμ. Αλιμαρός - Καρθαμίλη (21 χλμ.)	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	3.000	—	—	—	—	200	2.800
Νέο Κτίριο Αερολιμένα	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	450	—	100	250	100	—	—
Περιφ. Δακτύλιος Καλαμάτας (12 χλμ.)	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	4.000	—	—	—	—	500	3.500
Νομαρχιακά οδικά/ημεσικά	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	1.000	250	200	250	300	—	—
Υδρουση - Αποχέτευση			5.975	1.088	785	892	460	139	2.820
Εργα Καλαμάτας	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΕΥΑΚ	1.000	—	300	400	300	—	—
	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΔΕΥΑΚ	3.600	650	50	100	100	100	2.600
Υδρουση Μάνης	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΔΕΥΑΚ	100	43	25	32	—	—	—
			(300)						
Υδρουση Πύλου	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	100	35	40	25	—	—	—
			(500)						
Αποχέτευση Μεσσηνίας	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	570	130	80	80	30	30	220
Αποχέτευση Καρίνης	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	125	—	40	55	30	—	—
			(300)						
Λοιπά Νομαρχιακά (67 Έργα)	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	600	230	250	120	—	—	—
Διάφορα			5.183	848	1.950	910	898	577	—
Εμπορικά Κέντρα	ΔΗΜΟΣ/ΠΔΕ κλπ	ΔΗΜΟΣ	1.300	100	1.050	100	50	—	—
Βιομηχανικό Στρασίδο	ΥΠ/Γ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	375	145	250	30	—	—	—
Μονάδα Παραγωγής Σορποσι	ΕΤΒΑ/ΠΔΕ	ΕΤΒΑ	488	—	120	180	188	—	—
Κέντρο Μαζικού Αθλητισμού	ΓΓΑ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	500	—	—	100	200	200	—
Ποστ. Δυτικής Ακτής	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	250	93	100	57	—	—	—
Σεισμολογικές Μελέτες	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΟΑΣΠ	240	240	—	—	—	—	—
Ανακατασκευή Ελαιουργείου	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	100	15	50	35	—	—	—
Νέο Νεκροταφείο	ΥΠΕΧΩΔΕ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	200	—	—	50	100	50	—
Πνευματικό Κέντρο	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	350	182	20	48	50	50	—
Μελέτες Δήμου	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΔΗΜΟΣ	200	—	50	100	50	—	—
Λοιπά ΜΟΠ	Διάφορου/ΠΔΕ	Διάφοροι	180	—	60	60	60	—	—
Εργα Κοινωνικής Υποδομής (Τέντα)	ΥΠ/Π/ΠΔΕ	ΥΠ/Π/Π.Γ.	200	—	200	—	—	—	—
Λοιπά Νομαρχιακά	ΝΟΜΑΡΧΙΑ/ΠΔΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	500	73	100	100	100	127	—
ΣΥΝΟΛΟ			112.213	9.874,5	10.931,5	16.559	15.072	12.721	47.955

Το πρόγραμμα αυτό καταρτίστηκε από το ελληνικό κράτος, μετά από συνεργασία όλων των υπουργείων και με τη φροντίδα του Ειδικού Γραφείου Καλαμάτας του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, με σκοπό την ανασυγκρότηση της σεισμολογικής περιοχής της Μεσσηνίας. Τα περισσότερα έργα έχουν ήδη αρχίσει ενώ τα υπόλοιπα έχουν προγραμματιστεί να αρχίσουν σύντομα. Η χρηματοδότηση του προγράμματος γίνεται από εθνικούς πόρους αλλά και από πόρους διαφόρων Κοινωνικών Ταμείων (π.χ. ΕΤΕ, ΤΑΣΕ κλπ).

Β. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΡΑΜΜΗΣ 550
Πίνακας Έργων του Προγράμματος

Α/Α	Ονομασία Έργου	Προϋπολ. σε χιλ. ECU	
		Αρχικός	Εκτιμώμενος
I. Έργα Υποδομής			
1.1	Έργα Εμπορικής Υποδομής+	2.472,4	4.321,0
1.2	Κατεδαφίσεις / Αποκομιδή+	3.533,1	2.180,5
1.3	Έργα Υποδομής στο Βιοτεχνικό Πάρκο+	1.412,8	1.975,3
1.4	Έργα Υποδομής για Προκατασκευασμένες κατοικίες*	2.119,2	5.228,4
1.5	Έργα Υποδομής για 300 κατοικίες στο Σύνταγμα+	708,4	926,0
1.6	Έργα Προστασίας Διαιτικής Παραλίας+	1.059,6	987,6
1.7	Επισκευή Σχολικών Κτιρίων	1.766,0	1.543,2
1.8	Έργα Οδοποιίας+	1.059,6	987,6
1.9	Άλλα Έργα υποδομής+	706,4	963,0
II. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις			
2.1	Αγορά/Εγκατάσταση 400 Προκατα- σκευασμένων Καταστημάτων+	3.865,2	3.395,1
2.2	Αγορά/Εγκατάσταση Προκατασκευα- σμένων Μονάδων στο Βιοτεχνικό Πάρκο+	2.119,2	2.345,7
III. Γεωργία			
3.1	Επισκευή ΚΕΓΕ	35,3	—
IV. Μελέτες Σινοπρότητας & Σχεδιασμού			
4.1	Μελέτες Εφαρμογής Πολύμικου Σχεδίου+	247,2	370,4
4.2	Μικροζωνικές Μελέτες+	282,6	240,7
4.3	Σεισμολογικά Δίκτυα - Μελέτες	777,0	728,4
4.4	Μελέτες για την Αναζωογόνηση - Ανάπτυξη της Καλαμάτας	50,0	43,2
Σύνολο σε εκ. ECU		22.232,0	26.216,1

+ Έργα Δήμου

* Έργα που συντελείται από Δήμο και Νομαρχία

ΓΡΑΜΜΗ 550 (Ειδική Δράση)

Το πρόγραμμα αυτό, συνολικού προϋπολογισμού 4,5 δισ., εκτελείται από το 1987 και βρίσκεται τώρα στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Απαλλάξει στην αντιμετώπιση των αναγκών που προέκυψαν από τη μεγάλη καταστροφή αλλά και στην ανασυγκρότηση της πόλης, με την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων.

Ο Δήμος εκτελεί 10 από τα πιο πάνω έργα, συνολικού προϋπολογισμού 3,4 δισ. δραχ. (80% συνολ. προγράμ.).

Η χρηματοδότηση, που είναι καθαρή επιχορήγηση και όχι δάνεια, καλύπτεται κατά 45% από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (απευθείας μεταφορά πιστώσεων) και κατά 55% από τους πόρους του Ελληνικού Δημοσίου.

Γ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΑΣΕ (Ταμείο Αποκατάστασης Συμβουλίου Ευρώπης)

Όνομασία Έργου	Προϋπο- λογός	Πληρωμ. 1987	Πληρωμ. 1988	Υπεύθυνη Αρχή	Χρόνος περίοδος
A. Στέγη					
1. Καποδιστριακή	350	216	134	Δήμος/Νομαρχία	1988
2. Κρατικές αραγές	7.000	670	1.800	ΥΠΕΧΩΔΕ (1)	1990
3. Τόκοι εξυπηρέτησης δανείων (1967-92)	4.200	2	350	ΥΠΕΧΩΔΕ	1992
4. Προσωρινή Στέγαση	4.500	3.466	350	ΥΠΕΧΩΔΕ	1990
5. Μεταφορά στρατοπέδου	1.150	50	300	Υπ. Εθν. Αμυνας	1990
6. Ανασκαφή Ελασχερίου	100	—	50	ΥΠΕΧΩΔΕ	1989
B. Υγεία - Πρόνοια					
1. Νέα Νοσοκομείο	4.000	—	100	Υπουργ. Υγείας	1992
2. Κέντρο Αλτων Ασθενών	500	—	50	Υπουργ. Υγείας	1992
3. Περιφερειακό Ιατρείο	210	—	100	Νομαρχία	1989
4. Βροφονησσιακά Στοιβαί	199	—	50	Νομαρχία	1990
5. Επισκευή του υπάρχοντος Νοσοκομείου	65	15	45	Νομαρχία	1988
Γ. Εκπαίδευση					
1. Επισκευές σχολ. κτηρίων	550	70	470	Υπουργ. Παιδείας	1988
2. Ανέγερση νέων σχολ. κτ.	2.000	—	400	Υπουργ. Παιδείας	1990
3. Αποεξάρθρωση ΤΕΙ Καλίας	580	342	80	Υπουργ. Παιδείας	1989
Δ. Διατηρήσιμα κτήρια - Μουσεία - Μνημεία					
1. Διατηρήσιμα κτήρια	800	—	300	Υπ. Πολιτισμού	1991
2. Μουσεία - Μνημεία	1.500	—	130	Υπ. Πολιτισμού	1991
Ε. Άλλα κτήρια					
1. α. Νομαρχία Μοσχίας	150	57	93	Νομαρχία	1988
β. Δημορχείο	50	—	50	Δήμος	1988
γ. Λιμεναρχείο Καλίας και κτίριο Τελωνείου	50	40	10	Λιμενείο-Τελωνείο	1988
δ. Δικαστικό Μέγαρο	1.050	—	150	Υπ. Δικαιοσύνης	1992
2. Εμπορικά καταστήματα	180	180	—	Δήμος	1987
ΣΤ. Γεωργία - Αναπαράγωγή Αγελών					
1. Αρδευτικά έργα	1.900	185	290	Υπ. Γεωργίας	1991
2. Βιομηχανικό οραχείο	375	175	200	Υπ. Γεωργίας	1989
3. Ίδρυση γεωργικού κέν- τρου γεωργικής βιοτεχνίας	350	—	5	Υπ. Γεωργίας	1992
4. Κέντρο Γεωργ. Εκπαίδ.	170	—	70	Υπ. Γεωργίας	1990
Ζ. Βιομηχανία - Βιοτεχνία					
1. Βιομηχανικές περιοχές	1.200	360	20	ΕΤΒΑ	1992
2. Βιοτεχνικά κέντρα	1.600	217	600	Δήμος	1991
Η. Τουρισμός					
1. Μαρίνα Καλίας	380	100	200	Δήμος/ΕΟΤ	1989
2. Αξιοποίηση των Μεταλ- λερών στο Βρωμόνι	600	—	100	Νομαρχία	1991

Όνομασία Έργου	Προϋπο- λογός	Πληρωμ. 1987	Πληρωμ. 1988	Υπεύθυνη Αρχή	Χρόνος περίοδος
Θ. Μεταφορικά					
1. Νέα εθνική οδός Κόριν- θος-Τρίπολη-Καλιπά (Τμ. Κόρινθος-Τρίπολη)	17.200	4.245	2.100	ΥΠΕΧΩΔΕ	1991
2. Περιφερειακός δακτύλιος	1.500	100	300	Νομαρχία	1992
3. Προστασία Διπ. Παράλιας	300	73	100	Νομαρχία	1989
4. Νέο κτίριο Αεροδρομίου	400	—	200	Νομαρχία	1989
Ι. Υδροπληθ - Αποχέτευση					
1. Δίκτυο Καλίας	1.600	214	300	Δήμος	1990
2. Δίκτυο άλλων πόλεων	1.200	208	220	Νομαρχία	1990
Κ. Σχέδιο πόλης - Δημοτικές εργασίες					
1. Εφαρμογή σχεδίου πό- λης στην Καλαμάτα	700	—	200	Δήμος	1990
2. Διάσωση κεντρικών περι- φερειακών δρόμων	700	—	200	Δήμος	1990
3. Κόλυψη χειμάρ. Νέδοντα	250	65	50	Δήμος	1990
4. Εγκαταστάσεις επεξεργα- σίας αποβλήτων	322	—	30	Δήμος	1990
5. Εμπορικά Κέντρα	1.100	22	1.000	Δήμος	1989
Λ. Μελέτες					
1. Μικροζωνικές/Στοιμακός εργασίες	240	200	40	ΟΑΣΠ (2)	1988
2. Μελέτες οδικών εργασιών	340	75	50	ΥΠΕΧΩΔΕ	1989
3. Άλλες μελέτες	280	120	80	Δήμος κ.λπ.	1990
4. Μελέτες διατηρητέων	200	—	200	Υπ. Πολιτισμού	1988
Σύνολο	62.052	11.487	11.567		

ΤΑΣΕ (Ταμείο Αποκατάστασης Συμβουλίου Ευρώπης)

Υψος δανείου 62 δισ. δρχ., που άρχισε από το 1987.

Το Ταμείο αυτό χρηματοδοτεί με δανεισμό έργα που αφορούν την αποκατάσταση περιοχών οι οποίες βρίσκονται σε κατάσταση ανάγκης, λόγω φυσικών καταστροφών και μπορεί να καλύψει μέχρι και 40% της συνολικής δαπάνης.

Ο δανεισμός γίνεται συνήθως μέσω του ελληνικού κράτους, το οποίο συνάπτει το δάνειο και εν συνεχεία το κατανέμει στον ενδιαφερόμενο φορέα εκτέλεσης των έργων, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.). Κατ' εξαίρεση μπορεί να γίνει απ' ευθείας δανεισμός στον φορέα υλοποίησης, όπως στην περίπτωση της Καλαμάτας.

Το δάνειο αυτό δίνεται σε Γιέν ή ελβετικά φράγκα, σε διάφορες δόσεις. Μέχρι σήμερα έχουν δοθεί 7 δόσεις, δηλ., περίπου το 20% του συνόλου.

Η διάρκεια του δανείου είναι από 10 έως 25 χρόνια και το επιτόκιο κυμαίνεται από 4,7-5% για τα ελβετικά φράγκα και 5-5,5% για τα Γιέν. Είναι δάνεια μη επιδοτούμενα.

Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ε.Τ.Ε. (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων)

Έργα για χρηματοδότηση από ευρωπαϊκή τράπεζα (Δάνειο επιδοτούμενο από ΕΕΚ)

(Ποσό σε εκατ. δρχ.)

Όνομασία Έργου	Εκτιμω. Προβλεπ.	Απαρροφ. (Απρ. '88)	Πιστώσεις (Μάρ-Δεκ. 1986)	Πηγές χρηματοδότησης			Λοιπές
				Γρ. 550	ΕΤΕ	ΤΑΞΕ	
Α. ΕΡΓΑ Π.Δ.Ε.							
1. Ανακατασκευή 5.000 διαμερισμάτων	3.500 (23.000)*	250	500	—	3.500	—	19.500 από άτομα δάνεια και συμ. ιδιωτών
2. Προσωρινή στέγαση	4.500	3.300	200	600	3.350	500	—
3. Δημόσια κτήρια	1.000 (1.500)*	180	250	—	1.000	—	500 από ΤΑΧΔΥΚ
4. Μνημεία - Μουσεία	1.500	—	300	—	1.000	500	—
5. Σχολικά κτίρια (Επισκ. Ανακατασκ.)	2.500	160	700	175	1.500	825	—
6. Έργα Υδροεξ. - Αποχέτευσης	1.000	40	300	—	1.000	—	—
7. Νέα Νοσοκομεία	4.000	50	200	—	2.000	2.000	—
8. Κατασκευή βασικών δρόμων και ρυμοτομικά έργα στην Καλαμάτα	1.500	—	300	—	1.500	—	—
ΣΥΝΟΛΟ Α'	19.500 (39.500)*	3.980	2.750	825	14.850	3.825	20.000
Β. ΕΡΓΑ ΕΚΤΟΣ Π.Δ.Ε.							
9. Οικιστικό Πρόγραμμα Ο.Ε.Κ.	4.500	610	275	—	2.000	—	2.500 από ΟΕΚ
10. Οικιστικό πρόγραμμα Δήμου	2.300	40	120	100	1.100	—	1.100 δάνεια δικαιούχων
11. Αγορά γης και έργα υποδομής και αναδομής για ΒΠΠΑ	1.100	300	500	385	400	315	—
ΣΥΝΟΛΟ Β'	7.900	950	895	485	3.500	315	3.690

* Πραγματικός Προβιολογισμός

Η Ε.Τ.Ε. (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων) χρηματοδοτεί με δανεισμό τα μεγάλα αναπτυξιακά έργα. Η χρηματοδότηση γίνεται μέσω του Ελληνικού Δημοσίου για έργα που ανήκουν στο Π.Δ.Ε. αλλά και σε ειδικές περιπτώσεις μέσω του Τ.Π.Δ. (Ταμείο Παρακαταθ. και Δανείων), όπως στην περίπτωση των έργων που εκτελεί ο Δήμος Καλαμάτας.

Τα δάνεια αυτά δίνονται σε δόσεις και μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέχρι το 50% του συνολικού κόστους των έργων, αλλά σε ειδικές

περιπτώσεις φθάνει και στο 100% του κόστους.

Τα δάνεια χορηγούνται σε «κάλοθο νομισμάτων».

Για την περίπτωση της Μεσοσημίας το δάνειο ανέρχεται σε 100 εκατ. ECU, από τα οποία έχει ήδη εκταμειωθεί η Α' δόση.

Το επιτόκιο του δανείου, που επιδοτείται από τον Κοινωνικό Προϋπολογισμό με 3 ποσοστιαίες μονάδες, ανέρχεται σε 8%.

Η διάρκεια είναι 12 χρόνια με περίοδο χάριτος 3-5 χρόνια.

ΕΡΓΑ Μ.Ο.Π.
(Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα)

(Ποσά σε εκατ. δρχ.)

Μέτρο	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός	Κατανομή Δαπάνης						Συνεισφορά	Φορέας
			από 23.1.85 έως 31.12.85	από 1.1.86 έως 22.7.86	από 23.7.86 έως 31.12.86	1987	1988	1989 1992		
	Υποπρόγραμμα: Γεωργία									
1.	Ίδρυση Συσκευαστηρίου Πατάτας	262,9	—	—	—	—	131,5	131,4		Υπ. Γεωργίας
2.	Εισαγωγή & αξιολόγηση νέων ποικιλιών κηπευτικών και ανθοκομικών ειδών	12,5	—	—	—	2,0	4,5	6,0		Υπ. Γεωργίας
3.	Γεωργική έρευνα (-thberitaton in vitro of potato) (-the seed of potato)	10,0	—	—	—	3,0	3,5	3,5		Γεν. Γραμ. Ερευνας Τεχνολογίας
4.	Ίδρυση Ερευνητικού Κέντρου Γεωργικής Βιοτεχνολογίας στην Καλαμάτα Μεσσηνίας της Αναπλάτης Γεωπονικής Σχολής Αθηνών	350,0	—	—	—	5,0	100,0	245,0		Υπ. Γεωργίας
5.	Αρδευτικό Έργο Γιάλοθας Πύλου	950,0	—	—	—	100,0	200,0	650,0		Υπ. Γεωργίας
6.	Αρδευτικό Έργο Φιλιατρών Εξοχικού	180,0	—	—	—	—	—	180,0		Υπ. Γεωργίας
7.	Αρδευτικό Έργο Ωμρίου	120,0	—	—	—	25,0	40,0	55,0		Νομ. Μεσσηνίας
8.	Αρδευτικό Έργο Καστελαρίου	51,0	—	—	—	20,0	25,0	6,0		Νομ. Μεσσηνίας
9.	Αρδευτικό Έργο Κάτω Μεσσηνίας	12,0	—	—	—	12,0	—	—		Νομ. Μεσσηνίας
10.	Αρδευτικό Έργο Ψαριού	10,0	—	—	—	5,0	5,0	—		Νομ. Μεσσηνίας
11.	Αρδευτικό Έργο Φαλητρών Εξοχικού	18,0	—	—	—	10,0	8,0	—		Νομ. Μεσσηνίας
	Υποπρόγραμμα: Εσωτερικές Ζώνες									
12.	Γεωργικός Εξηλεκτρισμός	120,0	—	8,2	11,0	40,0	30,0	30,8		Νομ. Μεσσηνίας
13.	Υδρευση Κοινότητας Μάνης	100,0	—	—	—	23,0	20,0	57,0		Νομ. Μεσσηνίας
14.	Έργα Τουριστ. Ανάπτυξης Πεταλιδίου	40,0	—	—	—	20,0	20,0	—		Νομ. Μεσσηνίας
	Υποπρόγραμμα: Αλιεία									
15.	Προστασία και συμπλήρωση αλιευτικού καταφυγίου Μαραθούπολης	30,0	5,9	1,9	—	15,0	7,2	—		Νομ. Μεσσηνίας
	Υποπρόγραμμα: Τουρισμός									
16.	Δημιουργία Γραφείου Τουρισμού στην Καλαμάτα	14,75*	—	—	—	2,5	—	12,25		ΕΟΤ
17.	Μαρίνα Πύλου	500,0	—	—	—	—	—	500,0		ΕΟΤ
18.	Μαρίνα Καλαμάτας	236,0*	—	58,0	30,0	150,0	—	—		ΕΟΤ
19.	Ανάδειξη Φρουρίου Ναυαρίνου	10,0	—	—	—	—	—	—		Υπ. Πολιτισμού

(Ποσά σε εκατ. δρχ.)

Μέτρο	Όνομασία Έργου	Προϋπολογισμός	Κατανομή Δαπάνης						Συνεισφορά	Φορέας
			από 23.1.85	από 1.1.86	από 23.7.86	1987	1988	1989		
			έως 31.12.85	έως 22.7.86	έως 31.12.86			1992		
20.	Υπερπρόγραμμα: Υποδομές Περιφερ. Οδικός Δακτύλιος Νομού	590,0	—	—	—	80,0	150,0	350,0		Νομ. Μεσσηνίας
21.	Υδρομάστευση, εξυγίανση πηγών, μερική αποκατάσταση εσπ. δικτύου και κατασκευή δεξαμενής Δήμου Πύλου	15,0	—	—	—	15,0	—	—		Νομ. Μεσσηνίας
22.	Αποχέτευση Δ. Μεσσηνίας	240,0	—	10,0	25,0	5,0	60,0	120,0		Νομ. Μεσσηνίας
23.	Μελέτη, έργα αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού Κοινότητας Κορώνης	95,0	—	—	—	15,0	40,0	40,0		Νομ. Μεσσηνίας
24.	Οργάνωση δύο κέντρων για την ανάπτυξη - αναβάθμιση στον ανατολικό και δυτικό τομέα της Καλαμάτας	200,0*	—	—	—	—	50,0	150,0		Νομ. Μεσσηνίας
25.	Ανάπλαση, αξιοποίηση κεντρικού τομέα Καλαμάτας (Ζώνη χειμάρρου Νέδαντα, Παλεόδο, άξονα οδού Αριστοτέλους)	260,0*	—	—	—	30,0	50,0	180,0		Νομ. Μεσσηνίας
26.	Κατασκευή και εξοπλισμός 14 Περιφερειακών ιατρικών στο Ν. Μεσσηνίας	192,5*	—	—	—	100,0	92,5	—		Νομ. Μεσσηνίας
27.	Κέντρο Υγείας Πύλου	40,0	—	—	—	20,0	20,0	—		Νομ. Μεσσηνίας
28.	Εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης αρραιοθυμένων Καλαμάτας	104,2	0,3	25,8	32,1	16,0	—	—		ΕΚΟ
29.	Μονάδα Παραγωγής Σαπρού	190,0*	—	—	—	—	70,0	120,0		ΕΤΒΑ
30.	Ανάγερση κτιρίου περιβαλθής Αιμάτων Φυλιωτών	500,0	—	—	—	—	—	—		Υπ. Υγείας Πρόνοιας

* Έργα Δήμου Καλαμάτας

Τα έργα αυτά χρηματοδοτούνται από την ΕΟΚ και έχουν συνολικό προϋπολογισμό 5,4 δισ. Είναι έργα που αφορούν όλη τη Μεσσηνία, τα περισσότερα από τα οποία άρχισαν μέσα στο 1987. Από αυτό το πρόγραμμα ο Δήμος εκτελεί έργα προϋπολογισμού 900 εκ. δρχ. Η επιχορήγηση γίνεται μέσω χρηματοδοτικών φορέων του Ελληνικού Δημοσίου και των κατά τόπους Νομαρχιών.

